

טעויות בתפלה ונזכר באמצע התפלה

6 כללים:

1. לחזור לראש הברכה, שאם יחזור למכלכל חיים לא יבטל בזה מה שהזכיר שלא כדין (קיד, ד).
2. כל שלא התחיל בברכה שלאחריה לא נקרא סיום ברכה זו לגמרי לענין דברים שמחזירין אותו, אע"פ שנקרא סיום לענין דברים שאין מחזירין אותו (קיד, ז).
3. ג' ברכות ראשונות חשובות כאחת ... וכן ג' אחרונות חשובות כאחת ... לפיכך בכל מקום שטעה בג' ראשונות חוזר לראש התפלה ובג' אחרונות חוזר לעבודה ... בברכות אמצעיות צריך לחזור לראש ברכה זו (קיד, ח).
4. אם נזכר קודם שהזכיר השם שבסיום ברכת אתה חונן יתחיל מיד אתה חוננתנו (רצד, ז).
5. אין מחזירין אותו ושואל בשומע תפלה, משא"כ בהזכרה שהוא שבח ואין לה ענין בשומע תפלה (קיד, ה).
6. צריך לומר מעין חתימה סמוך לחתימה (נט, ו. סו, יג. תעג, ט. תפז, ש).

26 פרטי דינים היוצאים מכללים אלו:

1. אמר בעשי"ת האל הקדוש ונזכר אחר כדי שאילת שלום, חוזר לראש התפלה (תקפב, א).
2. לא אמר מקדש ישראל והזמנים ונזכר אחר כדי שאילת שלום יחזור לראש הברכה (תפז א).
3. אמר מוריד הגשם בקיץ ונזכר אחר חתימת הברכה, חוזר לראש התפלה (קיד, ד).
4. אמר מוריד הגשם בקיץ ונזכר מיד, או אחר כמה תיבות, חוזר לראש ברכת אתה גבור (קיד, ד).
5. אמר מוריד הטל בחורף ונזכר אחר כמה תיבות, אין מחזירין אותו (קיד, ו).
6. לא הזכיר גשם וטל בחורף ונזכר אחר כמה תיבות, או אחר חתימה, מזכיר במקום שנזכר (קיד, ו-ז).
7. לא הזכיר גשם וטל בחורף ונזכר אחר שהתחיל ברכה שלאחריה, חוזר לראש התפלה (קיד, ז).
8. לא אמר פסוקי עשי"ת ונזכר קודם סיום הברכה, אומרה במקום שנזכר (תקפב, ו).
9. לא אמר פסוקי עשי"ת ונזכר אחר חתימה, לא יאמרה במקום שנזכר ולא יחזור (שם).
10. לא אמר אתה חוננתנו ונזכר אחר כמה תיבות, יאמר במקומו (רצד, ז).
11. לא אמר אתה חוננתנו ונזכר אחר חתימת הברכה, לא יחזור ולא יאמר במקום שנזכר (שם. קיד, ז).
12. לא אמר עננו ונזכר אחר חתימת שומע תפלה, לא יאמרנה שם אלא אחר התפלה (תקסה, ב).
13. אמר ותן טל ומטר בקיץ ונזכר מיד, או אחר כמה תיבות, או אחר חתימה, יחזור לראש הברכה (קיד, ג).
14. אמר ותן טל ומטר בקיץ ונזכר אחרי יהיו לרצון השני, חוזר לראש התפלה (קיד, ה).
15. אמר ותן ברכה בחורף ונזכר מיד, או אחר כמה תיבות, או אחר חתימה, יזכיר במקומו (קיד, ה).
16. אמר ותן ברכה בחורף ונזכר אחר שהתחיל תקע בשופר, ישאל בשומע תפלה (שם).
17. אמר ותן ברכה בחורף ונזכר אחר חתימת שומע תפלה, שואל במקום שנזכר (שם).
18. אמר ותן ברכה בחורף ונזכר אחר שהתחיל רצה, חוזר לראש ברכת השנים (שם).
19. אמר ותן ברכה בחורף ונזכר אחר יהיו לרצון השני, חוזר לראש התפלה (שם).
20. לא אמר יעלה ויבא ונזכר אחר כמה תיבות, יאמר במקום שנזכר (קיד, ז).
21. לא אמר יעלה ויבא בחול המועד ור"ח ביום ונזכר אחר חתימת הברכה, יאמר במקום שנזכר (קיד, ז).
22. לא אמר יעלה ויבא בחול המועד ור"ח ביום ונזכר אחר שהתחיל מודים, יחזור לראש ברכת רצה (שם).
23. לא אמר יעלה ויבא בחול המועד ור"ח ביום ונזכר אחר יהיו לרצון השני, יחזור לראש התפלה (שם).
24. לא אמר יעלה ויבא בליל ר"ח ונזכר אחר חתימת הברכה, לא יחזור ולא יאמר במקום שנזכר (קיד, ז).
25. לא אמר ועל הנסים ונזכר קודם סיום הברכה, אומרה במקום שנזכר (תרפב, א).
26. לא אמר ועל הנסים ונזכר אחר חתימה, לא יאמרה במקום שנזכר ולא יחזור (שם).